

neznane nam pasme človeštva in tujih nam tradicij. Zato ne morem trpeti tistih Angležev, Nemcev in Amerikancev, ki hodijo po svetu z vodniki in programi, podarijo vsakemu kraju že mesece naprej določeno število svojih dragocenih uric in se vrnejo, kakršni so prišli, pa najsi so nabrali še toliko umetniških vtiskov. Res je tako spoznavanje tujine udobnejše od marsikaterih drugih načinov; ne vem pa, če je tako bogato in tako bogateče kakor program veselega potnika, ki ne vpraša, kje začne, ne, kje neha, niti ne misli z domotožjem nazaj. Njemu je tujina kakor domovina; in če mu uide kaj znamenitosti, mu uide tudi obilica zmot.

Morda sva se z bralcem soglasno naveličala mrtvih besed. Hamleta ne bom citiral. Poslavljam se z odličnim spoštovanjem in zahvaljujem tiste, ki so mi sledili, za njih zanimanje. — Za nevoljo? Tem bolj!

Iz cikla „Spomini“.

Na polje zgrinjal mrak je pajčolane,
ko vstavil truden sem se pri vodnjaku,
in nad menoj šumele so platane.

Bil temnemu podoben sem oblaku,
ki je prišel do sive, tuje gore
in osamljen rosí solzé po mraku.

Na daljne mislil sem domače bore,
ki pesmi si šume čez žitno polje
vso noč, vso dolgo noč do zlate zore.

In v vzduhu čul peroti sem sokolje,
dvojica je letala v sinje skale —
Jaz bil sem sam, poln žalne, tožne volje.

V očeh solzé so mi zatrepetale,
obraz sem trudni si zakril z rokami
in bogvekam so misli mi zbežale . . .

Začutil roko mehko sem na rami:
„Kdo si, ti tujec, in kam pot te vede?“
Bil glas kot zvon iz dalj je za gorami.

Cvetoča žena tiho te besede
je govorila; bila je blesteča
kot lilja, mehka kakor vonj resede.

„Rodila me je dalja hrepeneča
in v dušo mi vsadila melodijo
o raju, kjer prebiva tiha sreča.

In le o njem mi strune vse brnijo
in iščem ga in iščem križem sveta,
a glej, moči mi moje že slabijo.

In kakor list, ki se utrگا s cveta
in veter ga zanese med valove,
usoda moja večno je prokleta.“

Platane so pripognile vrhove
pod rahlim dihom nočnega šumenja.
In čul drhteče sem besede nove:

„Ti tožiš o bolesti hrepenenja?
Kod iščeš raj in sen mladosti svoje?
Kje plod požanješ svojega življenja?

Škrjanček v jutro solnčnojasno poje
in slavec toži svoje boli noči
in noč in dan drobita speve svoje.

Brez hrepenenja gad je v pušči žgoči,
a človek bódi hrast visok v planjavi,
ki do neba kipi v titanski moči!“

Bila kot zvezda v nebni je višavi,
bil sem kot zvon topeč se za gorami:
„Jaz sam sem, brez človeka, tuj v daljavi!“

Tedaj mi nudila je vrč z rokami
kot marmor belimi in je vzdrhtela,
kot roža pod dežja vzdrhti solzami.

In vedel sem, da je kot lilja bela,
da je kot roža v solnčnočistem cvetu,
in v tihem, divnem snu sva se objela —
in nisem bil več sam in tuj na svetu.

Vojeslav Molè.

